

Posudzovanie vplyvu na životné prostredie – EIA

ČADCA – ÚPRAVA TOKU RIEKA, II. ETAPA

ZÁMER

vypracovaný v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona NR SR č. 408/2011
v znení neskorších predpisov.

Spracovateľ: Tria projekt s.r.o., Štefana Králik 16, 841 08 Bratislava,
Marec 2016

OBSAH

<u>I.</u>	<u>ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI</u>	<u>4</u>
I.1.	NÁZOV	4
I.2.	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	4
I.3.	ADRESA SÍDLA	4
I.4.	OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA	4
I.5.	KONTAKTNÁ OSOBA	4
<u>II.</u>	<u>ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI</u>	<u>4</u>
II.1.	NÁZOV	4
II.2.	ÚČEL	4
II.3.	UŽÍVATEĽ	5
II.4.	CHARAKTER ČINNOSTI	5
II.5.	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	6
II.6.	PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.7.	TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.8.	STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA	8
II.9.	ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE	13
II.10.	CELKOVÉ NÁKLADY	14
II.11.	DOTKNUTÁ OBEC	14
II.12.	DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	14
II.13.	DOTKNUTÉ ORGÁNY	14
II.14.	POVOEJÚCI ORGÁN	14
II.15.	REZORTNÝ ORGÁN	14
II.16.	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	14
II.17.	VYJADRENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	15
<u>III.</u>	<u>ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA</u>	<u>15</u>
III.1.	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA	15
III.1.1.	VYMEDZENIE ÚZEMIA	15
III.1.2.	GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	16
III.1.3.	GEOLOGICKÉ POMERY	16
III.1.4.	KLIMATICKÉ POMERY	17
III.1.5.	HYDROLOGICKÉ POMERY	19
III.1.6.	PÔDNE POMERY	20
III.1.7.	BIOTA	21
III.1.8.	CHRÁNENÉ ÚZEMIA	23
III.2.	KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA	25
III.2.1.	ŠTRUKTÚRA ÚZEMIA A VYUŽITIE KRAJINY	25
III.2.2.	STABILITA KRAJINY	25
III.2.3.	ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	25
III.2.4.	OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY	27

III.2.5. SCENÉRIA KRAJINY	28
III.3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	28
III.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA	31

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

IV.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY	34
IV.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH	35
IV.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	36
IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	37
IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA	37
IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HEADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA	37
IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE	37
IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ	38
IV.9. ĎALŠIE RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI	38
IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ČINNOSTI	38
IV.11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA	38
IV.12. POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNO-PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU	39
IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV	40

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV	42
VII.2. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	42
VII.3. ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A POSUDZOVANÍ JEJ PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	43

VIII. MESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. SPRACOVATELIA ZÁMERU	43
IX.2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	43

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
Odštepny závod Piešťany

I.2. Identifikačné číslo

IČO: 36 022 047 02

DIČ: 2020066213

IČ DPH: SK2020066213

I.3. Adresa sídla

Nábřežie Ivana Krasku č. 834/3,
921 80 Piešťany

I.4. Oprávnený zástupca navrhovateľa

Meno: JUDr. Vladimír Zachar riaditeľ Odštepneho závodu Piešťany

Adresa: Nábřežie Ivana Krasku 3/834, 921 80 Piešťany

Tel.: 033 7724620

e-mail: vah@svp.sk

I.5. Kontaktná osoba

Meno: Ing. Ladislav Kyšela vedúci OIČ OZ Piešťany

Adresa: Nábřežie Ivana Krasku 3/834, 921 80 Piešťany

Tel.: 033 7764111

e-mail: ladislav.kysela@svp.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1. Názov

Čadca - úprava toku Rieka, II. etapa

II.2. Účel

Časť toku Rieka, ktorý je predmetom úpravy sa nachádza v intraviláne mesta Čadca. V mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch pôvodnú zástavbu s príslušnými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahu v úseku sanovaného zosuvu. Navrhovaná úprava toku Rieka v rámci II.etapy sa nachádza medzi v rkm 2,239 a rkm 2,276. Celková

dĺžka úpravy je 37 m. Súčasťou úpravy je len úsek pozdĺž aktívneho zosuvu, ktorého sanácia bola predmetom samostatnej stavby (zabezpečovalo mesto).

Navrhovaná úprava bude spĺňať požiadavky na zvýšenie kapacity koryta a eróziu ochranu svahov.

II.3. Užívateľ

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. OZ Piešťany
Správa povodia stredného Váhu I. Púchov, 020 71 Nimnice

II.4. Charakter činnosti

Zvýšené prietoky sú ovplyvnené jarnými vodami z topiaceho sa snehu a privalovými letnými zrážkami, ktoré v okolí toku spôsobujú eróziu brehov, okolitých stavieb a povodne. Najčastejší výskyt kulminačných prietokov je na jar v mesiacoch marec a apríl. Horniny v území majú slabú až veľmi slabú priepustnosť, čo má zároveň za následok zvýšený odtok povrchových vôd.

Postupná erózia svahov zároveň spôsobuje nestabilitu svahov, najmä v blízkosti zástavby.

Brehy toku aj samotný tok v zastavanej časti Rieka sú výrazne pretvorené človekom – spevňovaním brehov v minulosti a svojvoľnými stavebnými zásahmi. Miestami obyvatelia ukladajú v koryte stavebný, záhradný a domový odpad, prípadne využívajú priestor koryta na skladovanie materiálu, napr. dreva.

Pomerne strmé svahy zároveň vytvárajú priaznivé prostredie na vytváranie svahových deformácií. Šmykové plochy bývajú zväčša na rozhraní zvetraných a zdravých paleogénnych hornín, alebo na rozhraní kvartérnych deluviálnych a paleogénnych hornín. Posledná komplexná úprava bola na toku v predmetnom úseku realizovaná v medzivojnovom období. Svahy bývajú citlivé na väčšie stavebné a iné antropogénne zásahy.

V oblasti Kysúc je vegetácia v extraviláne v dostatočnom množstve, ale v intravilánoch s hustou zástavbou často nezostáva na ňu dostatok priestoru. V mestských častiach Čadca - Vojty a Rieka dominuje vegetácia súkromných záhrad a trávnaté porasty okolo zastavaných plôch s hospodárskou funkciou. Mimo zastavaných častí sa po oboch stranách brehov nachádzajú miestami riedke brehové porasty, prevažne vrbové a jelšové, ktoré tvoria v doline čiastočne vegetačnú líniu medzi tokom, asfaltovou cestou a lesnými plochami.

Úprava toku bude zabezpečovať zabezpečenie prevedenia prietoku na Rieke - $Q_{50}=28 \text{ m}^3/\text{s}$, resp. $Q_{100}=36 \text{ m}^3/\text{s}$ pri premostení v rámci zabezpečenia protipovodňovej ochrany, stabilitu svahov proti eróznej činnosti.

Okrem toho sa v rámci navrhovaných opatrení zohľadnené riešenie sanácie zosuvu pravostranného svahu, v maximálnej možnej miere budú rešpektované jestvujúce inžinierske siete a výústenia.

Pri návrhu sa bude brať do úvahy minimálny záber pozemkov a realizácia ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu.

Pri návrhu sa v najväčšej možnej miere využilo trasovanie jestvujúceho koryta. Rozhodujúci vplyv na trasovanie úpravy a použité polomery oblúkoch má stiesnený priestor vymedzujúci šírku úpravy.

Navrhované opatrenie proti vodnej erózii a povodňam na toku Rieka je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie stavbou zaradenou podľa prílohy č. 8, kapitoly 10 do kategórie Vodné hospodárstvo, položka 7 - Objekty protipovodňovej ochrany, časť B, zisťovacie konanie bez limitu.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Tok Rieka vytvára niekoľko menších prítokov v severnej časti podhoria Javorníkov, výraznejšie sa profiluje nad osadou Vojty, južne od centra mesta, ďalej preteká cez zastavané územie Čadce a vlieva sa do rieky Kysuce.

Úprava toku v rámci protipovodňovej ochrany je plánovaná v úseku od osady Vojty po sútok s riekou Kysuca v severnej časti Čadce. Celková dĺžka od sútoku po koniec záujmového územia je 4,185 km. Predmetom stavby „Čadca, úprava toku Rieka - II.etapa“ je úsek pozdĺž zosuvu vymedzený rkm 2,239 až 2,276.

Územie je súčasťou podhoria Vysokých Javorníkov, leží na jeho severnom okraji v nadmorskej výške cca 420-530 mn.m.

Dotknuté územie patrí k Čiernomorskému úmoriu – dunajskému a povodia Váhu, do ktorého ústia rieky z rozvodnice v okrese Čadca. Hydrogeologický región patrí do paleogénu a kvartéru povodia Kysuce. V záujmovom území dominuje tok Rieka, ktorý sa vlieva do rieky Kysuca v intraviláne Čadce. Tok Rieka s priľahlým územím spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom odtoku s akumuláciou vody v mesiacoch november – marec a s najvyššou vodnosťou v mesiacoch marec – máj. Hydrologické pomery charakterizujú vrstvy ílovcov s pomerne nízkou prietoknosťou a hydrogeologickou produktivitou.

Dotknuté územie sa nachádza na ľavom aj pravom brehu toku Rieka. Na pravej strane je ohraničené prevažne plotmi súkromných záhrad a na ľavom brehu zasahuje do miestnej komunikácie súbežnej s tokom. Miestna komunikácia spája centrum Čadce s miestnou časťou Rieka.

Stabilita koryta a brehov je v súčasnosti sčasti zabezpečovaná rôznymi múrmi, panelmi a inými opatreniami, za účelom ochrany súkromných záhrad a stavieb. Napriek individuálnym úpravám na väčšej časti dochádza pri väčších prietokoch k výraznej erózií svahov.

V predmetnom úseku sa nachádza križovanie toku s podzemnými inžinierskymi sieťami. Dotknuté budú siete, ktoré predmetný tok križujú aj v súčasnosti.

Čadca leží pri severozápadných hraniciach s Českom a Poľskom na sútoku rieky Kysuca a jej prítoku Čierňanky. Obklopujú ju pohoria Javorníky, Kysucké

Beskydy a Turzovská vrchovina. Mesto je vzdialené približne 30 km na sever od Žiliny.

Časť toku Rieka, ktorý je predmetom úpravy sa nachádza v intraviláne mesta Čadca. Záujmové územie sa nachádza v zmysle územnosprávneho členenia na území Žilinského kraja, v okrese Čadca, v k.ú. Čadca.

Stavba je navrhnutá na parcelných číslach (reg.“C“) s trvalým záberom: 11408, 11413/2, 11413/1, tok ©, 11403, 11404, 11402.

Okrem parciel vodného toku, sa jedná o parcely pozdĺž upravovaného toku. V súčasnosti sa z hľadiska využitia jedná najmä o vodné plochy, záhrady, zastavané plocha a nádvoria a ostatné plochy.

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. 1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.

II.7. Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby: júl 2017

Termín ukončenia výstavby: november 2017

II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Charakteristika súčasného stavu predmetného toku

Zvýšené prietoky sú ovplyvnené jarnými vodami z topiaceho sa snehu a prívalovými letnými zrážkami, ktoré v okolí toku spôsobujú eróziu brehov, okolitých stavieb a povodne. Najčastejší výskyt kulminačných prietokov je na jar v mesiacoch marec a apríl. Horniny v území majú slabú až veľmi slabú priepustnosť, čo má zároveň za následok zvýšený odtok povrchových vôd.

Postupná erózia svahov zároveň spôsobuje nestabilitu svahov, najmä v blízkosti zástavby.

Brehy toku aj samotný tok v zastavanej časti Rieka sú výrazne pretvorené človekom – spevňovaním brehov v minulosti a svojvoľnými stavebnými zásahmi. Miestami obyvatelia ukladajú v koryte stavebný, záhradný a domový odpad, prípadne využívajú priestor koryta na skladovanie materiálu, napr. dreva.

V úseku navrhovanej úpravy spôsobuje bočná erózia vodného toku najmä počas zvýšených prietokov podrezávanie čela zosuvu (pravostranný svah).

Stručný popis stavby

V mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch pôvodnú zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahu v úseku sanovaného zosuvu. Navrhovaná úprava toku Rieka v rámci II. etapy sa nachádza medzi v rkm 2,239 a rkm 2,276. Celková dĺžka navrhovanej úpravy je 37 m. Celá dĺžka navrhovanej úpravy sa nachádza v intraviláne mesta Čadca (miestna časť Čadca-Rieka). Pri návrhu sa v najväčšej možnej miere využilo trasovanie jestvujúceho koryta. Rozhodujúci vplyv na trasovanie úpravy a použité polomery oblúkoch má stiesnený priestor vymedzujúci šírku úpravy.

Technické riešenie úpravy vychádza z nasledovných požiadaviek:

- zabezpečenie stability svahov proti eróznej činnosti,
- zohľadnenie riešenia sanácie zosuvu pravostranného svahu,
- zabezpečenie prevedenia prietoku na Rieku - $Q_{50}=28 \text{ m}^3/\text{s}$, resp. $Q_{100}=36 \text{ m}^3/\text{s}$ pri premostení v rámci zabezpečenia protipovodňovej ochrany,
- v maximálnej možnej miere rešpektovanie jestvujúcich inžinierskych sietí a vyústení
- minimálny záber pozemkov
- realizácia ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu

Úprava v maximálnej možnej miere rešpektuje súčasné majetkoprávne hranice, ako aj trasovanie inžinierskych sietí. Navrhovaná úprava bude spĺňať požiadavky na zvýšenie kapacity koryta a eróznou ochranu svahov.

Návrh pozdĺžneho sklonu vychádza z priemerného sklonu jestvujúceho stavu. Je navrhnutý pozdĺžny sklon do 2,5-5,0 %. Vo väčšej časti kopíruje navrhovaná

úroveň dna jestvujúci stav s ohľadom na neprehĺbovanie dna v mieste pozdĺž zosuvu. V úseku pozdĺž pravostranného zosuvu v dĺžke cca 28,6m je navrhnutý zo železobetónového U-profilu.

Záujmové územie nie je súčasťou ani nehraničí s chráneným územím, v súčasnosti platí na plochách v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny 1. stupeň ochrany. Najbližším VCHÚ je CHKO Kysuce, vyhlásená v roku 1984, ale chránené územie nesúvisí priamo so záujmovou lokalitou.

Ochrana drevín je vykonávaná v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, kde obec vykonáva v prvom stupni štátnu správu vo veciach ochrany drevín v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Navrhovaná stavba bude slúžiť v zmysle zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (§4, ods.2c) ako preventívna protipovodňová stavba pred opakujúcimi sa záplavami v intraviláne mesta Čadca.

Navrhovaná úprava toku Rieka

Časť toku Rieka, ktorý je predmetom úpravy sa nachádza v intraviláne mesta Čadca. V mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch pôvodnú zástavbu s príslušnými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahu v úseku sanovaného zosuvu.

Celková dĺžka úpravy je 37 m. Súčasťou úpravy je len úsek pozdĺž aktívneho zosuvu, ktorého sanácia bola predmetom samostatnej stavby.

Návrh úpravy vychádza zo zabezpečenia prevedenia prietoku na Rieke - $Q_{50}=28 \text{ m}^3/\text{s}$, resp. $Q_{100}=36 \text{ m}^3/\text{s}$ pri premostení v rámci zabezpečenia protipovodňovej ochrany a zabezpečenia stability svahov proti eróznej činnosti s rešpektovaním jestvujúcich inžinierskych sietí a s minimálnym záberom pozemkov na toku.

Návrh zohľadňuje riešenie sanácie zosuvu pravostranného svahu ako aj realizácia ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu.

Predmetná stavba pozostáva zo stavebného objektu:

➤ SO 101 Úprava toku rkm 2,239 - 2,276

Návrh pozdĺžneho sklonu vychádzal z priemerného sklonu jestvujúceho stavu. Je navrhnutý pozdĺžny sklon do 2,5-5,0 %. Vo väčšej časti kopíruje navrhovaná úroveň dna jestvujúci stav s ohľadom na neprehĺbovanie dna v mieste pozdĺž zosuvu.

V úseku pozdĺž pravostranného zosuvu v dĺžke cca 28,6m je navrhnutý zo železobetónového U-profilu. Železobetónový U profil pokračuje lichobežníkovým profilom, tvoreným jednostranným, resp. obojstranným oporným múrom so sklonom lícnej strany 5:1. Práce na úprave (výkopové práce) môžu byť zahájené až po zrealizovaní záporového paženia, podľa požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu.

Sanácia aktívneho zosuvu bola uskutočnená technickou stabilizačnou konštrukciou. Konštrukcia pozostáva zo železobetónového roštu a zo 14 ks predpätých kotiev Dywidag. Napätie v základovej škáre je 48 kN/m^2 . Uvedené napätie nahrádza príťaženie svahu násypom výšky 2,4 m. Kotvený železobetónový rošt zachytáva čelo zosuvu, nerieši však zabezpečenie čela zosuvu proti bočnej erózií vodného toku. Navrhovaný otvorený železobetónový profil tvaru U bude chrániť svah voči vodnej erózií a jeho podrezávaníu najmä v období zvýšených prietokov v toku Rieka.

Na železobetónový U profil je napojený jednostranný resp. obojstranný oporný múr. Základová päťka oporného múru, založená pod dnom upraveného koryta je hrúbky 0,8-1,0 m, pri výške múru 1,65-2,15m. Pohľadová časť múrov oporných je tvorená prefabrikovanými panelmi IZT 18/10-K, s čelnou stranou v sklone 5:1. Úseky, kde nie je možné osadiť prefabrikáty IZT, bude vytvorená pohľadová časť domurovaním z lomového kameňa.

Aby nedochádzalo k zvýšeniu hladiny podzemnej vody za múrom je navrhnuté osadenie odvodňovacích rúrok priemeru 90-100 mm každých 3-5 m (3m v úseku pozdĺž zosuvu), s prepojením na pozdĺžnu drenáž DN150 s vyústením na konci.

Svah a dno na konci oporných múrov v mieste napojenia na jestvujúce koryto, bude opevnené rovinaninou z lomového kameňa, svahy v hrúbke min. 400 mm, dno 600 mm. Sklon svahov je navrhnutý 1:1,5. Hmotnosť kameňa min. 200 kg.

V úseku pozdĺž zosuvu je dno tvorené betónovou doskou pre vytvorenie tuhého priečneho profilu pre zachytenie zemného tlaku, na ktorý je dimenzovaná pažiaca konštrukcia prípadných svahových pohybov. Začiatok a koniec úpravy bude opatrený stabilizačnými prahmi z lomového kameňa. Celková šírka koryta je navrhnutá 4,25 m.

Dotknuté zariadenia a podzemné siete

V záujmovom území sa nachádza súbeh a križovanie toku z jestvujúcimi podzemnými a nadzemnými inžinierskymi sieťami. Jedná sa o kanalizáciu, vodovod, oznamovacie káble, elektrické vedenie, plynovod (jestvujúce siete).

Navrhovanou stavbou nebudú dotknuté žiadne inžinierske siete. Z uvedeného dôvodu sa neuvažuje s prekládkou inžinierskych sietí.

Zoznam správcov podzemných inžinierskych sietí, ktorých siete sa v záujmovom území nachádzajú :

- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s.,
- Severoslovenské vodárne a kanalizácie a.s.,
- Slovak Telekom a.s.,
- Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.

Pred zahájením výkopu je potrebné zabezpečiť vytýčenie už existujúcich inžinierskych sietí, aby sa predišlo nežiaducim poškodeniam.

V mieste realizácie v tesnom súbehu, resp. v mieste križovania je potrebné prizvať správcu dotknutej siete.

Pre stanovenie min. vzdialeností pri križovaní a súbehu podzemných vedení dodržiavať ustanovenia STN 73 60 05 – Priestorová úprava vedenia technického vybavenia.

Zemné práce

Pri úprave koryta možno výkopové zeminy klasifikovať podľa STN 733050 do 1.-4. triedy ťažiteľnosti.

Pri návrhu sa uvažuje s nevyrovnanou bilanciou výkopov a zásypov na stavenisku. Okrem zeminy sa bude odvážať na skládku aj stavebný odpad z jestvujúceho oplotenia, zábradlia, schodov, oporných múrikov, vyústení a odpad pri odstraňovaní porastov.

Výkop pre založenie želez.bet. U-profilu, vrátane jednostranného a obojstranného oporného múru bude prebiehať pod dnom toku. Výkop bude realizovaný pod ochranou záporového paženia realizovaného pozdĺž pravého brehu v úseku sanácie zosuvu. Realizácia vrtných prác pre osadenie zápor a kotvenia bude prebiehať z pracovnej plošiny vytvorenej presypaním toku. Prevedenie prietoku počas realizácie bude zabezpečené dvomi potrubiami PVC DN 800. Kapacita potrubí je v rozsahu Q_1 - Q_2 . Rovnako sa pod ochranou presypania budú realizovať aj práce na želez.bet.U-profile..

V exponovaných úsekoch na ľavej strane je potrebné odkopaný svah zapažiť a rozoprieť. Realizácia výkopov pre oporné múry je možné realizovať po úsekoch max. 5 m.

Realizáciu múrov je v návrhu odporúčaná v období minimálnych prietokov v toku.

Spätný zásyp mimo drenážnych vrstiev je potrebné realizovať z priepustnejších, nenamrzavých a ľahko zhutniteľných zemín (uvažujú sa materiály z odkopu).

Počas realizácie bet.konštrukcií je potrebné uvažovať s čerpaním priesakových vôd.

Pri zahájení zemných prác sa odstráni vegetačný pokryv. Na záver sa použije na vytvorenie povrchu na zatravnených plochách vhodná zemina z výkopov (napojenie na jestvujúci terén). Prebytočná zemina z výkopových prác sa odvezie na skládku mimo stavenisko.

Sypaný materiál sa bude zhutňovať po vrstvách max 30 cm. Pri výkopoch sú navrhované dočasné sklony svahov 2:1. Svahy nie je možné ponechať bez ochrany dlhšiu dobu.

Úprava oplotenia

Úprava koryta si vyžiada zrušenie jestvujúceho a vybudovanie nového oplotenia na ľavej strane toku. Jedná sa o oplotenie v celkovej dĺžke cca 32,8 m (demontáž + montáž). Nové oplotenia sa uvažuje osadiť priamo na oporných múroch.

Oplotenie pozostáva z oceľových stĺpikov s pozinkovaným pletivom výšky 1,8 m. V prípade požiadavky sa prispôsobí charakteru oplotenia v súčasnosti.

Hlavné zásady organizácie výstavby

Stavenisko sa nachádza v intraviláne mesta Čadca. Výstavba si vyžiada trvalý aj dočasný záber pozemkov. Parcely dotknuté trvalým záberom sú uvedené v kapitole II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.

Vytýčenie trasy je potrebné vykonať podľa podrobných situácií a vytyčovacích výkresov v súradnicovom systéme JTSK.

Postup výstavby si nevyžiada záber jestvujúcich komunikácií. Stavba nebude obmedzovať prístup pre vozidlá požiarnej ochrany, polície a odvozu odpadu.

Prebytočná resp. nevhodná zemina sa bude odvážať na organizovanú skládku, resp. sa podľa potreby použije na terénne úpravy v danej lokalite.

Porušené povrchy komunikácií a iných spevnených plôch sa uvedú do pôvodného stavu.

So zriadením dočasných premostení pre zabezpečenie bezpečného pohybu obyvateľov resp. pre zabezpečenie pohybu mechanizmov dodávateľa a v prípade nutnosti zdravotníckej služby a požiarnikov, sa neuvažuje.

Príprava územia bude pozostávať z nasledovných činností:

- odstránenie drevín určené na likvidáciu pozdĺž toku (dotknuté stavebnými prácami) nachádzajúce sa v trvalom zábere, príp. dočasnom zábere pre realizáciu navrhovanej úpravy,
- dreviny, ktoré zostanú zachované budú počas výstavby ochránené,
- dočasné odstránenie jestvujúceho oplotenia (nachádzajúceho sa v obvode staveniska) dotknutého zemnými prácami,
- zabezpečenie prístupu k stavenisku (k toku) pre realizáciu stavebných prác.

Realizácia stavby bude pozostávať z nasledovných ucelených častí:

- vytvorenie pracovnej plošiny - presypanie koryta s uložením potrubia pre prevedenie prietoku počas realizácie - pre umožnenie realizácie paženia,
- realizácia vrtov s osadením zápor,
- odkop po úroveň kotvenia za súčasného osádzania pažníc z profilov Union,
- postupné odstránenie presypania s dokopaním po základovú škáru po úsekoch max 5 m (je neprípustné odkopanie celého shahu v jednom zábere),
- postupná realizácia železobetónovej konštrukcie (U-profil) po úsekoch max 4-5 m,
- postupná realizácia oporných múru po úsekoch, v rámci úpravy koryta,

- osadenie drenáže a obsypu,
- zásyp oporných múrov,
- úprava kynety v mieste napojenia na súčasné koryto,
- realizácia opevnenia lomovým kameňom vrátane realizácie stabilizačných prahov,
- úprava jestvujúcich vyústení (potrubí a rigolov),
- realizácia nového oplatenia,
- terénne úpravy medzi brehovou líniou a jestvujúcim terénom vrátane zatrávnenia,
- likvidácia zariadenia staveniska, uvedenie do pôvodného stavu.

Po dobu výstavby sa neuvažuje so žiadnym využitím existujúcich objektov. Neuvažuje sa s obmedzenou premávkou na miestnej komunikácii pozdĺž toku.

II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

V mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch pôvodnú zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahu v úseku sanovaného zosuvu.

Z uvedených dôvodov sa navrhuje vybudovanie úprava toku Rieka v rámci II. etapy nachádzajúc sa medzi rkm 2,239 a rkm 2,276. Celková dĺžka úpravy je 37 m. Súčasťou úpravy je len úsek pozdĺž aktívneho zosuvu, ktorého sanácia bola predmetom samostatnej stavby (zabezpečuje mesto).

Technické riešenie úpravy vychádzalo z nasledovných požiadaviek:

- zabezpečenie stability svahov proti eróznej činnosti
- zohľadnenie riešenia sanácie zosuvu pravostranného svahu
- zabezpečenie prevedenia prietoku na Rieke - $Q_{50}=28 \text{ m}^3/\text{s}$, resp. $Q_{100}=36 \text{ m}^3/\text{s}$ pri premostení v rámci zabezpečenia protipovodňovej ochrany
- v maximálnej možnej miere rešpektovanie jestvujúcich inžinierskych sietí a vyústení
- minimálny záber pozemkov
- realizácia ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu

Pri návrhu sa v najväčšej možnej miere využilo trasovanie jestvujúceho koryta. Rozhodujúci vplyv na trasovanie úpravy a použité polomery oblúkoch má stiesnený priestor vymedzujúci šírku úpravy.

Navrhovaná úprava bude spĺňať požiadavky na zvýšenie kapacity koryta a eróznou ochranu svahov.

II.10. Celkové náklady

Celkové náklady stavby0,1 mil EUR

II.11. Dotknutá obec

Mesto Čadca

II.12. Dotknutý samosprávny kraj

Žilinský samosprávny kraj

II.13. Dotknuté orgány

Mestský úrad Čadca

Žilinský samosprávny kraj

Okresný úrad Čadca – odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Čadca – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Okresný úrad Čadca – pozemkový a lesný odbor

Okresný úrad Čadca – odbor krízového riadenia

Okresný úrad Čadca – katastrálny odbor

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Čadca

Dotknutým orgánom je v zmysle § 3 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti.

II.14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Čadca – odbor starostlivosti o životné prostredie

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava

II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

V zmysle zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov môže byť navrhovaná činnosť realizovaná len na základe stavebného povolenia, ktoré vydá príslušný stavebný úrad. Špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je príslušný Okresný úrad Čadca – odbor starostlivosti o životné prostredie.

II.17. Vyjadrenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Realizáciou stavebného zámeru navrhovanej činnosti sa nepredpokladá žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. Charakteristika prírodného prostredia

III.1.1. Vymedzenie územia

Zájmové územie sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska, v severnej časti regiónu Kysuce a je vstupnou bránou na Slovensko z Českej republiky a Poľska. V súčasnosti je Čadca okresné mesto s rozlohou 57 km², ktoré patrí do Žilinského kraja.

Mesto Čadca leží na brehoch rieky Kysuca a jej prítokov (Čierňanka, Milošovský, Čadecký a Bukovský potok, Rieka) v nadmorskej výške 415 m n. m. a obklopujú ho rozsiahle pohoria Kysucké Beskydy, Javorníky, Turzovská vrchovina.

Rieka je potok na Kysuciach, v okrese Čadca, preteká výhradne územím mesta Čadca. Je to pravostranný prítok Kysuce, meria 5,2 km a je tokom IV. rádu. Priemerný sklon toku je 50 ‰. Pramení v Javorníkoch, v podcelku Vysoké Javorníky, na severozápadnom svahu Vojtovho vrchu (840,3 m n. m.) v nadmorskej výške približne 800 m n. m. Rieka tečie výlučne severným smerom, na hornom toku priberá ľavostranný prítok od osady Burdovci (spod kóty 788,2 m), preteká osadou Vojty, kde zľava priberá prítok od osady Ivorovci. Následne pokračuje cez osady Jamky a Belajka, tu sprava priberá prítok zo severného svahu Kýčerky (760,2 m n. m.). Ďalej vstupuje do celku Turzovská vrchovina (podcelok Hornokysucké podolie), preteká mestskou časťou Rieka, kde priberá najprv sprava prítok vznikajúci južne od kóty 567 m, potom zľava dva krátke prítoky od osady Krkošovci a upraveným korytom vedeným pod povrchom tečie centrálnou časťou mesta Čadca. Na severnom okraji centra mesta ústi v nadmorskej výške cca 408 m n. m. do Kysuce.

Územie sa nachádza v mierne teplej oblasti s dostatkom zrážok, ktoré sú pomerne rovnomerne rozložené počas celého roka. Najväčšiu časť územia zaberajú sekundárne smrečiny.

V blízkosti záujmového územia sa nachádza CHKO Kysuce a jeho bohatstvo spočíva v okolitej prírode, zaujímavých horských scenériách a krásnych tichých lesoch.

Stavebný zámer je situovaný v intraviláne mesta Čadca. V mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch pôvodnú zástavbu s príľahlými

pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahu v úseku sanovaného zosuvu. Navrhovaná úprava toku Rieka v rámci II. etapy sa nachádza medzi v rkm 2,239 a rkm 2,276. Celková dĺžka úpravy je 37 m. Súčasťou úpravy je len úsek pozdĺž aktívneho zosuvu, ktorého sanácia bola predmetom samostatnej stavby (zabezpečuje mesto).

III.1.2. Geomorfologické pomery

Riešené územie patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vonkajšie Západné Karpaty a 3-och oblastí. Oblasti sa ďalej členia na celky, podcelky a časti.

Riešené územie leží na styku severného okraja Javorníkov a Turzovskej vrchoviny so Strednými Beskydami. Údolie Kysuce a Čierňanky má reliéf eróznej brázdy, ostatné toky vytvárajú hlboké „V“ doliny bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou (Milošovský potok). Prevažnú časť územia tvorí vrchovinový reliéf, ktorý v južnej a východnej časti prechádza do hornatinového reliéfu. Nadmorská výška územia sa pohybuje od 405 m n.m. do 906 m n.m. (Chotárny kopec). Pre územie sú typické tieto geodynamické javy:

- svahové poruchy - náchylnosť územia na zosúvanie je silná
- intenzívna výmoľová erózia
- ohrozenie územia seizmicitou - maximálna očakávaná intenzita 6° EMS 98.

III.1.3. Geologické pomery

Základnými geologickými jednotkami, ktoré budujú záujmové územie, sú horniny paleogénu vonkajších Karpát zastúpené v dolnej a strednej časti toku flyšovým ílovcovo-pieskovcovým súvrstvím vsetínskych vrstiev (flyš) a belovežským súvrstvím (drobnorytmický flyš), v hornej časti toku kýčerskými pieskovcovo-íloílovcovými vrstvami s prevahou pieskovcov a drob.

Horniny paleogénu zastúpené ílovcami a pieskovecami sú v povrchových polohách pomerne silne zvetrané až rozložené, pričom majú charakter až jemnozrnných zemín s premenlivým obsahom úlomkov pieskovcov, pričom pri prevahe úlomkovitej frakcie nadobúdajú charakter ílovito-kamenných sutí. Hlbšie sú horniny s charakterom poloskálnych hornín.

Predkvartérny podklad podstatnou mierou ovplyvnil aj charakter kvartérneho pokryvu, pričom je zastúpený prevažne deluviálnymi sedimentmi, v údolnici toku fluviálnymi sedimentmi.

Delúvia sú zastúpené prevažne jemnozrnnými sedimentmi s premenlivým obsahom úlomkov pieskovcov, lokálne majú charakter ílovito-kamenných sutí. Mocnosť delúvií dosahuje 1-5 m, lokálne aj viac. Subfáciou deluviálnych sedimentov sú zosuvné delúviá, ktoré reprezentujú telesá prevažne plošných zosuvov a sú zastúpené prevažne jemnozrnnými sedimentmi.

Fluviálne sedimenty sú zastúpené na povrchu prevažne fáciami povodňových ílov s mocnosťou do 1 m a faciou dnovej štrkovej výplne, ktorá v hornom toku (balvanité neopracované úlomky) dosahuje mocnosť 1-2 m a v dolnom toku (balvanité opracované valúny) dosahuje mocnosť 3-4 m.

Osobitnú skupinu deluviálnych sedimentov tvorí komplex zosuvných delúvií. Patria k nim stabilizované, potenciálne a aktívne zosuvy.

Územie aktívnych zosuvov vzhľadom na technickú a ekonomickú náročnosť sanácie je nevhodné pre výstavbu.

U potenciálnych foriem zosuvov je možná ich aktivizácia (to znamená narušenie stability územia) vplyvom nepriaznivého antropogénneho zásahu bez predchádzajúcej sanácie územia, ale aj vplyvom prírodných pomerov, napr. mimoriadne vysokými zrážkovými úhrnmi, alebo rýchlym topením mocnejšej snehovej pokrývky. Aktívne zosuvy vykazujú vysoký stupeň nestability.

Z hydrogeologického hľadiska neposkytujú ílovce podmienky pre výraznejší stupeň zvodnenia, mocnejšie polohy pieskovcov v ílovcovom súvrství však môžu vytvárať napäté kolektory podzemnej vody a výrazne tak prispievať k ich náchylnosti na zosúvanie.

Zvýšenie vztlakových účinkov vody je viazané na dlhodobé zrážky v jarňých mesiacoch v kombinácii s topením snehu – zvlášť na nezamrzutej pôde, čo nepriaznivo vplýva na stabilitu svahu. Krátkodobé intenzívne letné zrážky sa prejavujú menej v dôsledku vysokého výparu a rýchleho povrchového odtoku.

III.1.4. Klimatické pomery

Údolná časť územia patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinového. Vyššie položené časti územia patria do chladnej oblasti, okrsku mierne chladného.

Tab. 1: Niektoré charakteristické klimatické údaje:

	Mesto	Vyššie položené časti územia
Priemerná ročná teplota vzduchu	7,0 °C	5,0 °C
Priemerná teplota vzduchu v januári	-3,6 °C	-5,0 °C
Priemerná teplota vzduchu v júli	16,5 °C	14,0 °C
Priemerný počet vykurovacích dní	240 - 280	
Priemerný počet letných dní	40	
Priemerný počet mrazových dní	80 - 120	
Priemerné ročné úhrny zrážok v mm	900 - 1000	1000 - 1200
Bezvetrie	35%	
Priemerný ročný počet dní s hmlou	60 - 85	
Prevládajúci smer vetrov	S, Z, JZ	

Čadca je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, teda oblasti, kde sa v priebehu roka niekoľkokrát vystriedajú vzduchové oblasti rozličných vlastností. Oceánske vzduchové hmoty

zmierňujú teplotné rozdiely medzi letom a zimou, spôsobujú väčšiu oblačnosť, väčšie množstvo zrážok a častejší výskyt hmiel. Vplyvy kontinentálnych vzduchových hmôt pôsobia opačne a prejavujú sa predovšetkým zvýšením letných teplôt a chladnejším zimným obdobím.

Klímu Čadce výrazne ovplyvňuje dolinová poloha mesta, veľké výškové rozpätie medzi dnom podolia a jeho horskou obrubou a orientáciou dolín v smere prevládajúcich vetrov. Územie do 700 – 800 metrov nad morom patrí do mierne teplej oblasti.

Oblasti nad 800 metrov nad morom patria do chladnej klimateckej oblasti s priemernou júlovou teplotou 14 °C. Priemerná ročná teplota Čadce je 7,0 °C. Maximum teploty pripadá na júl, v podolí kolíše v rozpätí 16 – 17 °C, vo vrcholových častiach pohorí klesá až na 11 – 12 °C. V januári teplotný priemer v dolinách klesá na -3,6 °C a na rozvodných chrbtoch až na -5 °C.

V troch mesiacoch priemerná teplota klesá pod 0 °C (december, január, február). V Čadci je najväčšia oblačnosť okolo 70 % v zime. Najmenšia oblačnosť je koncom leta a začiatkom jesene – 55 %. Oblačnosť vzrastá od septembra do decembra a potom do augusta klesá. Najväčší počet jasných dní je v auguste (3,5), septembri (4,5) a marci (5,2). Minimum pripadá na október (2,1) a november (2,3). Priemerný počet zamračených dní má maximum v decembri (18,4) a minimum v auguste (6,7).

Počas roka v Čadci sa v priemere vyskytuje 60 -85 dní s hmlou. Najviac hmlistých dní sa zaznamenáva v septembri (11,5) a októbri (10,5), najmenej v januári (2,0).

Zrážok je na území Čadce dostatok a sú pomerne rovnomerne rozložené počas celého roka. Pomer medzi najsuchším a najvlhším mesiacom je 1 : 2. Priemer zrážok je 864 milimetrov. V zimnom polroku klesá výdatnosť zrážok, zrážky padajú prevažne v pevnom skupenstve a vytvárajú snehovú pokrývku.

Prvé dni so snežením pripadajú na koniec októbra, prípadne začiatok novembra. Posledné dni so snežením sa môžu vyskytnúť ešte koncom apríla, prípadne začiatkom mája. Dĺžka obdobia so snehovou pokrývkou závisí od nadmorskej výšky. V doline to je 90 dní a v horskej obrube 110 dní. Maximálne výšky snehovej pokrývky sa vyskytujú v decembri a minimálne v októbri a v máji.

V Čadci v ročnom priemere prevažujú severné, južné a západné vetry. Najmenšie zastúpenie má severovýchodný a východný vietor. Priemerné ročné rýchlosti vetra sa pohybujú v rozpätí 1,9 – 2,8 m/s. Najviac dní so silnými vetrami je v období január – máj. Oblasť je vcelku veterná, najviac veterných dní sa vyskytuje na jar a najmenej veterné je jesenné obdobie.

V Čadci je v roku viac ako jedna štvrtina dní s bezvetrím. Najviac bezveterných dní pripadá na koniec leta a na jesenné obdobie.

III.1.5. Hydrologické pomery

Riešené územie mesta Čadca spadá do povodia rieky Váh, číslo hydrologického poradia 4-21-06. Kostru riečnej siete tvorí rieka Kysuca. Riešeným územím (mestom) preteká v úseku rkm 23,15 - rkm 32,20, t.j. cca 9,05 km.

Riečnu sieť v území tvoria prítoky Kysuce. Povodie je výrazne asymetrické s prevahou ľavostranných prítokov.

Významnejšie prítoky:

➤ *l'avostranné* :

Čierňanka, č. hydr. poradia 4-21-06-055, 057, 059 s prítokmi,

Čadečanka, č. hydr. poradia 4-21-06-056,

Milošovský potok, č. hydr. poradia 4-21-06-058,

➤ pravostranné:

Rieka, č. hydr. poradia 4-21-06-061,

Briavský potok, č. hydr. poradia 4-21-06-044,

Gabrišovský potok, č. hydr. poradia 4-21-06-044.

Režim odtoku vôd je snehovo-dažďový s akumuláciou november-február, s vysokou vodnosťou v období marec - máj, najvyšším priemerným mesačným prietokom v apríli, mierne výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy. Geomorfologické, geologické a klimatické pomery vplývajú bezprostredne na odtok zrážkových vôd z územia. Následkom malej retenčnej schopnosti povrchu územia je značná rýchlosť a veľká nerovnomernosť odtoku povrchových vôd. Prevládajúci eróznno-denudačný reliéf spôsobuje jednak veľký a rýchly odtok z územia, jednak pokračujúci odnos vrchných vrstiev pôdy zo svahov do dolín a tokov. Rýchlemu odtoku vôd zo strmých strání, vodnej erózii pôdy a zmenšeniu retenčnej schopnosti územia napomáha nadmerné odlesňovanie a zásahy do pôdneho fondu pri sceľovaní pozemkov v minulosti.

Hydrologické údaje toku **Rieka - ústie:**

Plocha povodia : 9,42 km²

Tab. 2: N-ročné prietoky (m^3/s) - ústie

Q ₁	Q ₅	Q ₁₀	Q ₂₀	Q ₅₀	Q ₁₀₀
3,5	11,0	16,0	20,0	28,0	36,0

Hydrologické údaje toku **Rieka – rkm 4,0:**

Plocha povodia : 2,85 km²

Tab. 3: N-ročné prietoky (m^3/s) – rkm 4,0

Q ₁	Q ₅	Q ₁₀	Q ₂₀	Q ₅₀	Q ₁₀₀
1,5	5,0	7,0	9,5	13,5	17,0

Z hľadiska hydrogeologického je územie veľmi chudobné na zdroje podzemných vôd vzhľadom na geologickú stavbu charakterizovanú prevažne málo priepustným horninovým prostredím. Podzemné vody sú viazané len na povrchovú zónu zvetrania a kvartérneho pokryvu, pričom ich režim je veľmi závislý od intenzity zrážok. Najpriepustnejším prostredím sú fluválne náplavy toku Rieka, kde možno očakávať prítomnosť prvého zvodnelého kolektoru, ktorý bude viazaný na hydrologický režim v povrchovom toku. Koeficient priepustnosti uvedených zemín predpokladáme rádovo 10^{-5} m/s.

Špecifický odtok Kysuce je 17,22 l.km²/s. Veľa zrážok a pomerne nízke teploty vzduchu a vplyvom toho aj nízky celkový výpar spôsobujú, že vodnatosť Kysuce a jej prítokov je celkovo vysoká. Na vodu sú najbohatšie mesiace marec a apríl a najmenej vody majú toky v septembri. Zreteľný pokles je aj v januári a zvýšenie v júni a júli. Povrchový odtok z povodia je celkove veľký, no značne nevyrovnaný. Maximálne prietoky sa vyskytujú v marci – apríli (15), súvisí to s topením snehu a v lete najmä v júli (10), keď ich výskyt podmieňujú bohaté dažďové zrážky. Minimálne prietoky bývajú obyčajne koncom leta a začiatkom jesene resp. v zime (4 – 7).

Na flyšových horninách Čadce sú nepriaznivé podmienky pre výskyt významných zásob podzemných vôd. Ak sú pramene, tak sú málo výdatné a vznikajú na styku pieskovcov s ílovcami. Prevažne plytký obeh podzemnej vody sa odráža aj v jej chemickom zložení. Prevažujú podzemné vody kalcium – bikarbonátové a dosť častý je výskyt sírovodíka, lepšie podmienky na výskyt podzemných vôd sú v riečnych uloženiach nív riek Kysuce a Čierňanky.

Najvyššie stavy hladiny podzemnej vody bývajú v apríli a najnižšie v októbri. Na flyši sú takisto nevhodné podmienky vytváranie minerálnych prameňov. Nachádzajú sa tu 2 minerálne pramene. Oba na rieke Rieka. Jeden z nich je označený ako chránený prírodný výtvor, zaujímavý je najmä výronom metánových plynov. Druhý obsahuje značné množstvo sírovodíka.

III.1.6. *Pôdne pomery*

Najčastejším pôdnym typom vyskytujúcim sa v Čadci sú kambizeme a to kambizeme nasýtené a nenasýtené. Kambizeme nasýtené sa vyskytujú do nadmorskej výšky 700 a nenasýtené do 900 metrov nad morom. Do 700 metrov nad morom sa vyskytujú kambizeme oglejené, ktoré sú poľnohospodársky najintenzívnejšie využívané.

Pri tokoch riek Kysuce a Čierňanky sa vyskytujú pseudogleje, glejové pôdy a fluvizeme. Z pôdných druhov sa tu vyskytujú ílovité až ílovitohlinité pôdy, ktoré sa vyskytujú v pahorkatinnej a vrchovinatej časti Hornokysuckého podolia. Tieto pôdne druhy sú často zamokrené a oglejené a priradujú sa k nim kambizeme oglejené a pseudogleje. Ďalšie sú hlinité pôdy, viažu sa na polohy, kde sa striedajú ílovce a pieskovce. K tomuto pôdnemu druhu sa zaraďuje väčšia časť fluvizemí a glejových pôd na území nivy Kysuce a Čierňanky. Ďalej sú tu piesočnatohlinité až hlinitopiesočné pôdy, ktoré sa vyskytujú tam, kde prevažujú pieskovce a vyskytujú sa na silikátových riečnych uloženiach.

III.1.7. Biota

Slovensko vďaka svojim klimatickým podmienkam - oceánickému a orografickému vplyvu disponuje veľkou diverzitou rastlínstva. Stretávajú sa tu prvky panónskej a karpatskej flóry, ale aj alpské a mediteriálne druhy, rastúce na rozličných typoch biotopov (na poliach, viniciach, ruderálnych stanovištiach, pieskových dunách, stojatých vodách, stepných stráňach, skalnatých a sutinových stanovištiach, v listnatých a ihličnatých lesoch, na subalpínskych a alpínskych lúkach) od nížin až po vysokohorský vegetačný stupeň.

Flóra

Podľa fytogeografického členenia Európy patrí dotknuté územie do holoarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti, stredoeurópskej provincie, západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (*Intercarpaticum*). Podľa fytogeografického vegetačného členenia Slovenska do bukovej zóny, flyšovej oblasti Javorníkov. Súčasne hovoríme aj o bukovom vegetačnom stupni, ktorý v podmienkach Kysúc vystupuje od 450 do 800 m n.m.. vegetačný stupeň predstavuje tiež prirodzenú vegetáciu určitej klimatickej oblasti, ktorú ovplyvňuje viac klimatických faktorov, napr. nadmorská výška a expozícia. Pre vegetačný stupeň sú charakteristické prevládajúce dreviny na normálne vyvinutých pôdach. Prirodzené areály lesných drevín predstavujú územia ich pôvodného výskytu pri súčasných podmienkach prostredia. Charakter vegetácie závisí tiež od horninového podkladu, polohy a klimatických podmienok.

Na území Slovenska prešla vegetácia zložitým vývojom, pôvodné lesné spoločenstvá menili svoju štruktúru a v hospodársky využívannej krajine človek premenil lesy na lúky, pasienky a ornú pôdu na pestovanie kultúrnych rastlín. Pôvodné lesné spoločenstvá typické pre dané územie, nazývame potenciouálnou vegetáciou, ktorá by existovala v krajine bez zásahu človeka.

Územie patrí podľa vegetačno-rekonštrukčnej mapy klimaxových rastlinných spoločenstiev do oblasti s pôvodnou prirodzenou vegetáciou karpatského subregiónu. V oblasti sa vyskytovali bukové a jedľové lesy kvetnaté (*Eu-Fagenion*), ktoré prechádzali do floristicky chudobných bukových kyslomilných lesov podhorských (*Luzulo-Fagenion*). Dnes v stromovej etáži prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*), v bylinnej napr. metlica krivoľaká (*Dreschampsia flexuosa*). Pomernú časť lesnej pôdy zaberajú sekundárne vysadené smrečiny, ktoré vznikli na pôvodných plochách umelou výsadbou.

V alúviu podhorských a horských tokov predstavovali potenciouálnu vegetáciu pôvodné lužné jelšové lesy podhorské a horské (*Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triandrae* p.p., *Salicion eleagni*). Zvyšky lužných lesov podhorských až horských sa zachovali hlavne pozdĺž prítokov Kysuce, akým je aj tok Rieka. V pásach pozdĺž vodných tokov sa vyvinuli na podmáčaných a zaplavovaných alúviách porasty s prevahou jelše lepkavej (*Alnus glutinosa*), jelše sivej (*Alnus incana*), vrbí trojtyčinkovej (*Salix triandra*) a vrbí sivej (*Salix eleagnos*). Z ďalších druhov sa tu nachádza vrbá krehká (*Salix fragilis*), vrbá biela (*Salix alba*) a vrbá purpurová (*Salix purpurea*).

Na otvorených, prípadne narušených miestach a štrkových náplavoch sa nachádzajú v rôznych vývinových štádiách kroviny. Najčastejšie druhy sú: trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), lieska obyčajná (*Coryllus avellana*), ruža šípová (*Rosa canina*).

V bylinnom podraze sú najviac rozšírené žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), pľúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*), lopúch väčší (*Arctium lappa*). Na lúkach a pasienkoch sa vyskytujú d'atelina plazivá (*Trifolium repens*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), podbeľ liečivý (*Tussilago farfara*), pýr plazivý (*Agropyrum repens*).

Fauna

Súčasný zloženie fauny regiónu je výsledkom dlhého vývoja v geologických dobách, keď sa menili klimatické, pôdne a vegetačné podmienky. V historickej dobe do vývoja fauny zasiahol najpenikavejší človek. Najmä kľčovanie lesov, úprava vodných tokov, vznik a rozvoj sídel, dopravy podmienili ústup, prípadne zmeny pôvodných živočíšnych spoločenstiev

Podľa zoogeografického členenia palearktu – terestrického biocyklu patrí Slovensko do Eurosibírskej podoblasti, provincie listnatých lesov, podkarpatský úsek.

Podľa členenia paleoarktu limnického biocyklu patrí fauna územia do Euromediálnej podoblasti, Atlantobaltickej západného (rýnskeho) úseku, podunajský okres, stredoslovenská časť. V južnej časti prechádza hranica medzi provinciami a preto môžu prenikať do lokality aj druhy z Pontokaspickej provincie, severopontického úseku.

V dotknutom území sa živočíchy rozšírili z viacerých zoogeografických oblastí, nachádzame tu boreálne, kozmopolitné, európske, palearktické aj holarktické druhy. Zloženie fauny na Kysuciach v súčasnosti ovplyvnila prítomnosť človeka v krajine a jeho hospodárske a stavebné aktivity. V klimatických, pôdnych a vegetačných podmienkach Javorníkov v okolí Čadce – miestne časti Vojty, Rieka registrujeme podľa prírodných podmienok biotopy lužných lesov, biotopy polí a lúk, ľudských sídel a biotopy tečúcich vôd. Zvlášť v zastavanom území prevládajú synantropné spoločenstvá, kde sa objavujú vzácne druhy živočíchov zriedka.

Zoocenózy lesov – lesy patria k rozsiahlejším biotopom územia, medzi typických zástupcov patria montánne druhy, Napriek nízkym nadmorským výškam sa tu vďaka chladnej klíme vyskytujú aj druhy chladnejších oblastí, z bezstavovcov napríklad mäkkýš rebrovček horský (*Discus ruderatus*), z chrobákov bystrušky *Nebria rufescens* a *Carabus irregularis*, atď..

Zo stavovcov tu patria: sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), d'ateľ trojprstý (*Picoides trydactylus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

Zoocenózy lužných lesov – sú charakteristické permanentnou prítomnosťou vody, alebo aspoň vlhkého prostredia, ktoré vyhovujú mnohým druhom hmyzu ako podenky (*Ephemeroptera*), dvojkrídlovce (*Diptera*), vážky (*Odonata*), chrobáky (*Coleoptera*), blanokrídlovce (*Hymenoptera*), z ostatných napr. mäkkýše (*Mollusca*), pavúkovce (*Arachnea*), obojživelníky (*Amphibia*), vtáky (*Aves*) atď..

Zoocenózy lúk a pasienkov – poskytujú útočisko teplomilnejším skupinám hmyzu ako motýle (*Lepidoptera*) – napr. babôčka admirálska (*Vanessa atalanta*), blanokrídlovce (*Hymenoptera*), bzdochy (*Heteroptera*), chrobáky (*Coleoptera*), rovnokrídlovce (*Orthoptera*) - koník červenokrídly (*Psophus stridulus*), cikády (*Auchenorrhyncha*), pavúkovce (*Arachnea*) a ďalšie.

Zoocenózy polí – sú výrazne ovplyvnené činnosťou človeka, majú menšiu diverzitu ako predchádzajúce, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam prispôbiť tak, že spôsobujú škody na poľnohospodárskych plodinách. Typickými druhmi polí sú blanokrídlovce (*Hymenoptera*), dvojkrídlovce (*Diptera*), chrobáky (*Coleoptera*), vošky (*Aphinidea*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europeus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a mnoho ďalších.

Zoocenózy vôd – toky v území sú prirodzenými migračnými cestami a biokoridormi vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Sprievodným znakom tokov je pobrežná vegetácia, v ktorej nachádzajú tieto druhy skrýše i obydlie. Typickými vodnými druhmi sú vážky (*Odonata*), druhy zoobentosu, ryby (*Osteichthyes*) – pstruh potočný (*Salmo trutta*), mrena severná (*Barbus barbus*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), hlaváč obyčajný (*Cottus gobio*), obojživelníky (*Amphibia*), vydra riečna (*Lutra lutra*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), atď..

Zoocenózy sídel – typická zástavba sídla popri tokoch má líniový tvar v užších dolinách. Tu možno vyčleniť tri skupiny živočíchov podľa nárokov na potravu a hniezdenie, prípadne úkryt. Prvú skupinu tvoria živočíchy, ktoré hľadajú obživu v sídlach: potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), roztoč múčny (*Acarus sirio*). Ďalšia skupina vyhľadáva domy a hospodárske budovy na hniezdiská a potravu: lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*). Tretiu skupinu charakterizujú živočíchy, ktoré sú k tomuto prostrediu indiferentné: jež východoeurópsky (*Erinaceus europeus*), netopiere (*Myotis*).

III.1.8. Chránené územia

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov. Ochranu najvzácnejších biotopov a ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 legislatívne zabezpečujú právne normy EÚ: smernica RES č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – známa ako smernica

o vtákoch (Bird Directive) a smernica RES č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – známa ako smernica o biotopoch (Habitats Directive).

Cieľom ochrany prírody je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie udržania ekologickej stability. Rozumieme pod ňou obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu.

Ochranu prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáacie územia a do druhovej chránené stromy, rastliny a živočíchy. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu.

Z chránených prírodných výtvorov sa v katastri mesta Čadce nachádzajú dva minerálne pramene, ktoré boli vyhlásené za chránené prírodné výtvory v roku 1973.

Chránený prírodný výtvor prameň u Vojty sa nachádza na severnom okraji Javorníkov v doline Rieky neďaleko osady u Vojty. Zvláštnosťou prameňa sú výrony metánu v nepravidelných intervaloch, čo môže poukazovať na vzťah prameňa s hlbšími geologickými štruktúrami. Prameň je málo výdatný, voda je slabo mineralizovaná. Lokalita plánovanej úpravy toku nemá vplyv na uvedenú prírodnú pamiatku.

Chránený prírodný výtvor prameň Bukov sa nachádza na severovýchodnom okraji Čadce. V prameni vyviera sírovodíková voda. Obsah H₂S bol stanovený na 0,56mg/l. Z chránených rastlín sa tu vyskytujú napr. horec jarný (*Gentiana verna*), orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*) a ďal.

V zmysle všeobecne záväznej vyhlášky Krajského úradu v Žiline č. 5/1996 zo dňa 17.12.1996, ktorou bol vyhlásený zoznam chránených stromov v Žilinskom kraji, sú na území mesta Čadca chránené stromy „Lipy pri kostole v Čadci“ - 19 ks líp veľkolistých na parcele č. 1. V ochrannom pásme stromov v okruhu min. 10 m od kmeňov stromov platí primerane druhý stupeň ochrany podľa § 13.

Územie nie je súčasťou ani nehraničí s chráneným územím. V súčasnosti platí na plochách v zmysle uvedeného zákona o ochrane prírody a krajiny 1. stupeň ochrany. Najbližším VCHÚ je CHKO Kysuce, vyhlásená v roku 1984, ale chránené územie nesúvisí priamo so záujmovou lokalitou.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1. Štruktúra územia a využitie krajiny

Primárna krajinná štruktúra je tvorená prvkami prírodnými ako horninové podložie, pôdny substrát, reliéf, vodné toky a plochy, vegetácia a fauna, vid'. kapitulu III.1. Charakteristika prírodného prostredia.

Druhotná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého vplyvu antropogénnych aktivít na primárnu krajinnú štruktúru. Tvorí ju súbor hmotných, technických prvkov, ktoré človek čiastočne zmenil, pretvoril, alebo vytvoril úplne nové (urbanizované) celky.

Okolie Čadce patrí k pomerne intenzívne využívaným územiám, krajinnú štruktúru tvorí zastavané územie, poľnohospodárske plochy, komunikácie, priemyselné podniky. Drevinová vegetácia sa tu nachádza hlavne v záhradách intravilánu, popri komunikáciách a miestnych tokoch.

Krajinná štruktúra v súčasnosti vykazuje dominanciu strednej urbanizácie, s priľahlými poľnohospodárskymi a lesnými pozemkami. V širšom okolí s členitým reliéfom a vysokým % zalesnenia krajina pôsobí prirodzenejšie, dynamickejšie, čo v krajine z hľadiska ekologickej stability územia možno považovať za pozitívne.

III.2.2. Stabilita krajiny

Územie v okolí zámeru sa nachádza v zastavanej časti mesta Čadca. Podľa klasifikácie ekologickej stability patrí územie v uvedenej časti mesta s lokalitou zámeru podľa prvkov súčasnej krajinnej štruktúry medzi priestory ekologicky stabilné.

Okolité pozemky sú klasifikované ako zastavané plochy a nádvorcia aj trvalé trávne porasty, niektoré čiastočne poľnohospodársky využívané. Lesné komplexy lesov sa v súčasnosti nachádzajú mimo záujmového územia. Koeficient ekologickej stability územia bol stanovený pomocou kvantitatívnych znakov a pomerom medzi plošnými pozitívne a negatívne pôsobiacimi kultúrami na poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôde.

III.2.3. Územný systém ekologickej stability

Celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine nazývame územný systém ekologickej stability (ÚSES).

Územný systém ekologickej stability definuje zákon č. 543/2002 Z. z. z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny ako celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Zákon ukladá tiež povinnosť občanov chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania

stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

Celý systém ekologickej stability tvoria ekologicky najhodnotnejšie a najstabilnejšie krajinné prvky v území.

Biocentrum - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú pre živé organizmy vhodné podmienky na trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt, výživu s možnosťou zachovania prirodzeného vývoja ich spoločenstiev. Majú charakter jadrových území s prioritnou ekostabilizačnou funkciou.

Biokoridor - priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev.

Interakčný prvok - ekosystém, jeho prvok, alebo skupina ekosystémov, ktoré sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na pozmenené, alebo narušené časti krajiny. V záujmovom území tvorí interakčné prvky solitérna, líniová a skupinová vegetácia intravilánu obce. Túto vegetáciu tvoria väčšinou sekundárne vysadené dreviny intravilánu.

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) stanovuje dokumenty ÚSES ako súčasť informácií využívaných v územnoplánovacej činnosti. Ďalšími dokumentmi sú: stratégie trvalo udržateľného rozvoja, stratégie štátnej environmentálnej politiky, environmentálne akčné programy a odvetvové koncepcie; projekty pozemkových úprav, lesných, vodohospodárskych, závlahových a melioračných úprav pozemkov; dokumenty územného systému ekologickej stability, územné priemety ochrany prírody a krajiny, programy starostlivosti o prírodu a krajinu; programy ochrany kultúrneho a historického dedičstva; programy odpadového hospodárstva; koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obcí a stratégie a programy regionálneho rozvoja.

Brehový porast okolo Rieky predstavuje vodný biokoridor miestneho významu, ale ten je na časti plochy súčasťou rozsiahlejšieho lesného biotopu, a na časti súčasťou intravilánu, miestami bez drevinovej vegetácie.

Zásadné princípy a vymedzenie kostry ekologickej stability sú formulované v Regionálnom územnom systéme ekologickej stability pre okres Čadca, ktorý spracovala v roku 1995 oblastná pobočka SAŽP (hlavný riešiteľ Ing. Ingrid Bírová, CSc.). Riešené územie zahŕňa okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto. Základnú kostru ekologickej stability v k.ú. Čadca a v k.ú. Horelica v zmysle RÚSESu vytvárajú nasledovné prvky: regionálne biocentrum Veľký Polom , regionálne biocentrum Rakovka-Vlčov, regionálne biocentrum Javorské, regionálne biocentrum Blažková-Chotárny kopec, nadregionálny terestrický biokoridor, nadregionálny hydrický biokoridor, regionálny terestrický biokoridor, regionálny terestrický biokoridor, regionálny hydrický biokoridor.

Priemet návrhu RÚSESu je dokumentovaný na výkrese č. 8 výkres ochrany prírody a tvorby krajiny v Územnom pláne mesta Čadca.

III.2.4. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov, ako je uvedené v kapitole III.1.8. Chránené územia.

Legislatívne ochrana prírody chráni konkrétne druhy rastlín a živočíchov v ich prirodzených biotopoch. Na Slovensku sú chránené všetky druhy plazov a obojživelníkov, z ktorých sa v území nachádzajú napr. užovka obojková (*Natrix natrix*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

Zo zoogeograficky a faunisticky významných druhov sa vyskytuje skokan štíhly (*Rana dalmatina*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*) – náš najväčší mlok, ktorý vodné prostredie využíva počas jarného rozmnožovania.

Z chránených bezchordátov tu žije napr. vidlochvost ovocný (*Papilio podalirius*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), rod bystrušiek (*Carabus*) a ďal.

Z chránených stavovcov sú tu zastúpené mlok karpatský (*Triturus montandoni*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), brhlík lesný (*Sitta europaea*), krutohlav obyčajný (*Jynx torquilla*), pinka severská (*Fringilla montifringilla*), rybárik obyčajný (*Alcedo atthis*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

Ochrana druhov je realizovaná v súčasnosti prostredníctvom európskej legislatívy, kde sa chránia celé biotopy s výskytom vzácných a ohrozených druhov - tento systém sa nazýva NATURA 2000.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

1. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o biotopoch, tzv. územia európskeho významu s označením SKUEVO sú zaradené do Národného zoznamu území európskeho významu. Územie európskeho významu je taká lokalita, na ktorej sa nachádzajú biotopy, alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasuje chránené územie. Biotop - miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny, alebo živočicha, biotop európskeho významu - biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím, alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy.

2. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o vtákoch, tzv. chránené vtáčie územia sú zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území. Chránené vtáčie územie je lokalita s výskytom biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vtákov.

V riešenej lokalite v súčasnosti nie je evidované chránené územie systému NATURA 2000.

III.2.5. Scenéria krajiny

Katastrálne územie mesta Čadca predstavuje urbanizovanú krajinu kultúrneho typu so zvlneným reliéfom v nadmorskej výške v centre okolo 420 m n. m.

V oblasti Kysúc je vegetácia v extraviláne v dostatočnom množstve, ale v intravilánoch s hustou zástavbou často nezostáva na ňu dostatok priestoru. V mestskej časti Rieka dominuje vegetácia súkromných záhrad a trávnaté porasty okolo zastavaných plôch s hospodárskou funkciou.

Okolo toku Rieky sa v časti Vojty nachádzajú mladé brehové porasty, na ktorých vidno častý zásah človeka, miestami vegetácia absentuje, prípadne je nahradená nepôvodnými druhmi drevín. Mimo zastavaných častí sa po oboch stranách brehov nachádzajú miestami riedke brehové porasty, prevažne vrbové a jelšové, ktoré tvoria v doline čiastočne vegetačnú líniu medzi tokom, asfaltovou cestou a lesnými plochami.

Brehy toku aj samotný tok v zastavanej časti Rieka sú výrazne pretvorené človekom – spevňovaním brehov v minulosti a svojvoľnými stavebnými zásahmi. Miestami obyvatelia ukladajú v koryte stavebný, záhradný a domový odpad, prípadne využívajú priestor koryta na skladovanie materiálu, napr. dreva.

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

Mesto Čadca sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska, v severnej časti regiónu Kysuce a je vstupnou bránou na Slovensko z Českej republiky a Poľska. Výhodná poloha mesta na križovatke medzinárodných ciest zabezpečila prepojenie s hlavnými priemyselnými a obchodnými centrami v strednej Európe.

Mesto Čadca plní funkciu administratívno-správneho, hospodárskeho a kultúrneho centra Kysúc.

Za posledných 135 rokov vzrástol počet obyvateľov takmer o 500% (21 684 osôb). Tento vývoj možno rozdeliť do štyroch etáp:

- prvá etapa odpovedá rokom 1869 až 1930. V tomto období počet obyvateľstva vzrástol o 3 567 osôb a priemerný ročný prírastok dosiahol hodnotu 59,4 osôb.
- druhá etapa trvala iba 20 rokov (1930 – 1950) a počet obyvateľov vzrástol iba o 572 osôb a priemerný ročný úbytok dosiahol hodnotu 28,6 osôb. Pomalší vývoj obyvateľstva bol spôsobený druhou svetovou vojnou.
- od roku 1950 až do roku 2001 počet obyvateľstva mesta Čadca narastal intenzívnejšie ako v predchádzajúcich obdobiach zásluhou rozvoja priemyslu. Celkový prírastok za uvedené obdobie predstavuje 18 104 osôb a priemerný ročný prírastok mal hodnotu 362,1 osôb. Mesto Čadca rástlo na základe vlastných prirodzených prírastkov a na základe migrácie vidieckeho obyvateľstva podporovanej rozsiahlou novou bytovou výstavbou, vyššou

úrovňou technickej a občianskej vybavenosti a širšou škálou pracovných príležitostí.

- po roku 2001 nastáva pokles počtu obyvateľstva až do súčasnej doby. Počet obyvateľov sa znížil o 559 osôb, čo predstavuje priemerný ročný úbytok 124 osôb.

V súčasnosti je Čadca okresné mesto s rozlohou 57 km², ktoré patrí do Žilinského kraja. Počtom obyvateľov (cca 27000) sa mesto zaraďuje medzi stredne veľké mestá Slovenska. Slovenská národnosť tvorí väčšinu obyvateľov mesta.

Tab. 4: Prehľad o vývine počtu obyvateľov v jednotlivých rokoch

Rok	1869	1921	1950	1991	2001	2012
Počet obyvateľov	4 456	6 850	8 595	25 183	26 699	25 144

Tab. 5: Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia (zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011)

		Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicky aktívne	spolu	6 836	5 867	12 703
	%	53,8	46,2	100
Úhrn obyvateľstva		12 301	12 658	24 959
Narodení v obci bydliska	spolu	7 823	7 776	15 599
	%	63,6	61,4	62,5
Podiel obyvateľstva vo veku	0-5	5,9	5,4	5,7
	6-14	9,7	8,3	9,0
	produktívny vek	77,5	74,3	75,9
	poproduktívny vek	6,8	11,9	9,4
	priemerný vek	35,67	39,13	37,42

Vo vývoji vekovej štruktúry obyvateľstva mesta do roku 2020 možno očakávať predovšetkým posilňovanie skupiny obyvateľov v produktívnom veku v dôsledku pokračujúceho presunu vyšších vekových kategórií obyvateľov zo skupiny predproduktívneho veku a zvýšenie podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

História

Obec vznikla v druhej polovici 16. storočia. Prvými osadníkmi boli Valasi, ktorí obsadzovali vrchovinné kraje Západných Karpát smerom od východu. Osídľovanie organizovali stredoveké panstvá, sídliace na hradoch Strečno a Budatín. Prvá písomná zmienka o meste je z roku 1565.

Názov mesta vznikol pravdepodobne v súvislosti s vtedajším spôsobom získavania voľných plôch na pasenie oviec. Z lesov, ktoré pokrývajú toto územie, sa voľné plochy získavali vytínaním stromov a následne pálením konárov a

klčovaním pňov. Pri tomto vypaľovaní vznikalo v úzkych dolinách veľa dymu, mokré drevo čadilo, čo mohlo byť dôvodom na označenie takýchto miest slovným koreňom „čad“.

V roku 1572 sa v urbári Budatínskeho panstva uvádza ako „Wes Czatza“. V ďalších historických prameňoch sa uvádzajú názvy Chatcha, Czacza, Szattza, Chatza, Čatca, Czača. Dnešná transkripcia názvu sa ustálila až po roku 1918. Počet obyvateľov novozaloženej obce sa z roka na rok zvyšoval. V písomnosti z roku 1676 sa už spomína prvá rímskokatolícka farnosť a postavený bol aj prvý (drevený) kostol, zasvätený sv. Bartolomejovi.

Čadca sa stala cirkevným strediskom horných Kysúc. Postupne sa tu usadzovali aj prví remeselníci a obchodníci. Od počiatkov prechádzala cez mesto krajinská cesta z Uhorska do Sliezska, pri ktorej bola v Čadci zriadená mýtna (colná) stanica. Zachoval sa kompletný mýtny register so sadzbami poplatkov za jednotlivé druhy tovarov. V roku 1735 si postavili obyvatelia murovaný kostol a v roku 1731 sa spomína aj prvá škola, ktorú navštevovali aj žiaci z okolitých obcí. V roku 1769 prešla Čadca z Budatínskeho panstva Suňogovcov do vlastníctva Esterházyovcov, ktorí mali sídlo na hrade Strečno.

V roku 1778 kráľovná Mária Terézia povýšila obec Čadca na mestečko s právom konať štyri výročné jarmoky. Vtedy mala Čadca už 397 domov a 2616 obyvateľov. O dvadsať rokov sa počet obyvateľov zvýšil na 4114. Čadca bola vtedy najväčším sídlom v Trenčianskej stolici.

Ďalším dôležitým dňom v histórii mesta i celého národa bol 4. december 1848, kedy počas tzv. zimného ťaženia slovenských dobrovoľníkov bojujúcich za slobodu národa, bola Čadca politickým a vojenským centrom slovenského povstania. 6. decembra vydala Slovenská národná rada v Čadci výzvu k slovenskému národu, v ktorej vysvetlila svoje ciele a požiadavky na podporu boja proti maďarskému útlaku a vyzvala obyvateľstvo k vstupu do slovenského dobrovoľníckeho zboru. Mesto sa takto stalo, hoci iba na pár dní, hlavným mestom oslobodzovaného Slovenska. Túto historickú udalosť pripomína dnes pamätník na Námestí slobody.

V porevolučnom období pôsobil v Čadci stúpenec štúrovského hnutia Janko Kráľ, ktorý tu bol v rokoch 1854-1858 súdnym úradníkom. Koncom 19. storočia sa začína v meste rozvíjať aj priemyselná výroba, najmä spracovanie dreva. Podnetom k tomu bolo otvorenie Košickobohumínskej železnice v roku 1871, ktorá bola v roku 1885 rozšírená o spojku cez Skalité na poľský Zwardoň. Čadca sa tak stala železničným uzlom medzinárodného významu. Popri spracovaní dreva začala svoju činnosť v roku 1903 aj textilná továreň na výrobu súkna, ktorá zamestnávala 300 robotníkov a cez vojnu až 500 ľudí.

Prvá svetová vojna priniesla obyvateľom mnohé útrapy. Druhá svetová vojna a fašistický režim priniesli hrôzy najmä židovskému obyvateľstvu. Z mesta ich bolo odvlečených 390 do koncentračných táborov, odkiaľ sa vrátilo len pár jednotlivcov.

Najvýraznejší hospodársky vzostup zažilo mesto v druhej polovici minulého storočia. Hneď po vojne bola obnovená výroba v textilnej továrni Slovena a

postupne sa rozrastal aj strojársky podnik Tatra, ktoré ku koncu 80. rokov zamestnávali spolu skoro 5000 pracovníkov. Za prácou sa do mesta sťahovali ľudia z okolitých obcí, pre ktorých sa stavali nové byty na sídliskách pri Kysuci, U Hluška, Martinkov potok, Žarec a Kýčerka. Zároveň sa budovali nové školy, obchodná sieť a zdravotné zariadenia. Mesto postupne získavalo vybavenosť, ktorá charakterizuje mestské sídla na začiatku nového tisícročia.

Po celý historický čas malo mesto okrajovú pozíciu v kúte Slovenska. K podstatnej zmene došlo po roku 1992, keď sa začala formovať spolupráca Višegrádskej štvorice štátov a Čadca sa dostala do blízkosti trojhraničia v rámci Euroregiónu Beskydy. Modernizovaná železničná stanica a obnovené spojenie s Poľskom, po vojne prerušené skoro na polstoročie, severojužný koridor cez mesto spojený objazdom jeho centra, to všetko prináša mestu pozíciu brány Slovenska, ktorou prúdia oboma smermi tovary a ľudia medzinárodnej výmeny.

Pamiatky

V meste je rímskokatolícky kostol svätého Bartolomeja apoštola z roku 1734 a na sídlisku Kýčerka je kostol sv. Jozefa Robotníka dokončený v roku 2002, taktiež rímskokatolíckej cirkvi.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Ovzdušie

Na území mesta Čadca sa nachádza 41 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. 4 stredné zdroje majú inštalovaný výkon nad 8 MW. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia v blízkosti Čadce je výhrevňa SOTE s.r.o. v k.ú. Raková, v ktorej sa spáli asi 10 000 ton hnedého uhlia za rok.

Okrem uvedených stredných zdrojov je na území mesta evidovaných 53 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia o celkovom inštalovanom výkone 6720 kW a približne 2200 zdrojov tepla v trvalo obývaných rodinných domoch. Prevažná časť zdrojov tepla využíva zemný plyn. Vybudované plynovody vytvárajú predpoklad pre plynofikáciu ďalších zdrojov tepla. Významný zdroj znečisťovania ovzdušia predstavuje automobilová doprava, a to najmä po cestách I/11 a II/487 a v strede mesta. V súčasnej dobe sa však množstvo škodlivín nesleduje. Znečisťovanie ovzdušia imisiami z Ostravskej a Katowickej aglomerácie výrazne pokleslo, čo sa prejavilo aj na podstatnom znížení plochy imisných lesov.

Tieto zdroje znečistenia ovzdušia z priemyselnej činnosti a z lokálneho vykurovania v zimnom období, ktoré majú dočasný charakter a predstavujú malý zdroj znečistenia.

Povrchové a podzemné vody

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane,

účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Podľa získaných podkladov nie sú v riešenom území mesta Čadca významní užívatelia vôd.

Na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (zákon NR SR č.272/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov). Určené OP sú súčasne PHO podľa osobitného predpisu. V riešenom území mesta Čadca sa jedná o nasledujúce:

Tab. 6: Vodárenské zdroje, ktoré využívajú miestne verejné a súkromné vodovody na území mesta Čadca

Lokalita	Názov zdroja
Čadca Milošová	2 premene u Poláka
Čadca Milošová	Studňa U Prívary
Čadca Milošová	Prameň U Kadlubca
Čadca Milošová	Prameň U Hulany
Čadca	Prameň Drahošanka
Čadca Milošová	Prameň U Kešňáka
Čadca	Prameň Kýčera

Vyhláška MP SR č. 525/2002 Z.z. z 12.8.2002, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských tokov, stanovila rieku Kysuca za vodárenský tok. Číslo hydrologického poradia 4-21-06-012 v úseku od rkm 30,80 po rkm 65,60.

Zdroje znečistenia povrchových vôd

V súčasnosti je mesto Čadca odkanalizované jednotnou kanalizačnou sieťou (okrem sídliska Kýčerka) odvádzajúcou odpadovú vodu z domácností, závodov ako aj dažďové vody zo spevnených plôch do ČOV Čadca.

Na sídlisku Kýčerka sa realizuje delený systém odvádzania odpadových vôd. Splaškové vody sú odvádzané kanalizačným zberačom K do hlavného zberača A a dažďové vody dažďovou kanalizáciou do Gabrišovského potoka.

V mestských častiach, mimo centra mesta nie je vybudovaná kanalizácia a odpadové vody sú akumulované v individuálnych žumpách, septikoch, resp. vypúšťané do miestnych tokov. Na základe dostupných podkladov je medzi zdroje znečistenia vôd v meste možné zaradiť :

- výuste odľahčovacích stôk
- verejnú kanalizáciu na sídlisku Kýčerka v povodí Gabrišovského potoka, kde do dažďovej kanalizácie pritekajú aj splaškové vody, ktorými je následne znečisťovaná voda v potoku,

- vyústenia zo septikov do miestnych tokov,
- nezaručená vodotesnosť žúmp.

Na kvalitu povrchových vôd Kysuce a Čierňanky má vplyv nedokonalé zneškodňovanie splaškových vôd v obciach, nachádzajúcich sa v povodí.

Pôda

V súčasnej dobe nie sú k dispozícii údaje o kontaminácii pôdy. Zdrojom kontaminácie pôdy sú okrem iného emisie z automobilovej dopravy po cestách I/11 a II/487. Lokálna kontaminácia hrozí v prípade havárie pri preprave nebezpečných látok po ceste I/11 a železničných tratiach.

Hluk

Zdrojom hluku je doprava po železničných tratiach č. 127, 129 a 128 a cestách I/11, II/487 a v budúcnosti aj doprava po D3. V súčasnom období sa nachádza v stave rozpracovanosti aktualizácia DÚR a DSP pre diaľnicu D3 v úseku Čadca/Bukov – Svrčinovec – Skalité. Aktualizácia obsahuje i časť venovanú vplyvu hluku na dotknuté urbanizované prostredie mesta Čadca. Rovnako ako aktualizovaná trasa diaľnice D3 je súčasťou dopravnej časti ÚPN i eliminácia nadlimitného hluku spôsobeného prevádzkou diaľnice.

Návrh ÚPN obsahuje kvalifikáciu územného vplyvu hlukovej záťaže z navrhovanej preložky cesty II/487. Posudzované je prostredie centrálnej mestskej zóny so zmiešanou zástavbou, čiastočne vybavenosť a čiastočne obytná funkcia. V súčasnosti sa posudzovanie vplyvu hluku na urbanizované prostredie riadi podľa Nariadenia Vlády SR č.339/2006 Z.z. z 10. mája 2006.

Radónové riziko

Podľa odvodenej mapy radónového rizika sa riešené územie mesta Čadca nachádza na území s nízkym radónovým rizikom.

Odpadové hospodárstvo

Mesto Čadca má vypracovaný a schválený „Program odpadového hospodárstva mesta Čadca do roku 2005“.

Skládky odpadov – na území mesta je prevádzkovaná skládka odpadov Čadca-Podzávoz. Skládka spĺňa podmienky pre ukladanie odpadu, ktorý nie je nebezpečný. Prevádzkovateľom skládky je firma Joko a syn s.r.o. Voľná kapacita skládky je 833 000 m³. Na území mesta sa nachádzajú aj staré skládky, ktoré sú evidované v databáze registra skládok v Štátnom geologickom ústave Bratislava. Najväčšia z nich sa nachádza pod 400 kV vedením v lokalite Milošová. Sanácia týchto environmentálnych záťaží si vyžaduje nemalé finančné náklady.

Spaľovne odpadov – v roku 2000 bola v okrese sprevádzkovaná spaľovňa na odpady zo zdravotníckej starostlivosti v NsP Čadca. V uvedenej spaľovni nie je zneškodňovaný komunálny odpad z územia mesta Čadca.

Zariadenie na zhodnocovanie odpadov – mesto Čadca eviduje celkom 3 zariadenia na energetické využitie odpadov - olejov. Jedná sa o malé spaľovacie pece typu AT holandskej výroby, ktoré sú využívané predovšetkým v malých

autoservisoch. Ide o firmy Slovak + Gamrot Čadca, Doprava a služby K + T Čadca, VK TRANSPORT s.r.o. Čadca. Výkupom druhotných surovín sa zaoberajú Zberne surovín a.s. Žilina, ktoré prevádzkujú v meste Čadca 2 pracoviská.

Separovaný zber – na území mesta nefunguje v požadovanom kvantitatívnom a kvalitatívnom rozsahu. II. etapa separovaného zberu v priebehu rokov 1995-2000 sa nerealizovala z dôvodu finančnej straty I. etapy, zhoršenej finančnej situácie mesta Čadca a z dôvodu nedostatočného odberu vyseparovaných druhotných surovín - nedostatok koncových spracovateľov na niektoré komodity. Z dôvodu nízkeho dopytu na trhu po plastovom odpade sa nepodarilo zabezpečiť zhodnocovanie plastového odpadu a všetok odpad uvedeného druhu bol zneškodňovaný na skládke odpadov v Čadci-Podzávoze.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

Trvalý záber pôdy

Plánovaný stavebný zámer „Čadca – úprava toku Rieka, II. etapa“ v k.ú. mesta Čadca si vyžiada trvalý záber pozemkov. Časť prác bude realizovaná na parcele vodného toku. Na časť stavebných prác a opatrení bude potrebný záber pozemkov mimo parciel vodného toku. Trvalý záber pozemkov bude realizovaný v intraviláne. Vlastníkom týchto parciel je mesto Čadca alebo súkromné osoby. Okrem pozemkov vodnej plochy ide najmä o druhy pozemkov ako sú ostatné plochy, zastavané plochy a nádvoría a záhrady.

Dočasný záber

Dočasný záber, pre potreby realizácie je vymedzený obvodom staveniska.

Príprava staveniska, pre realizáciu úpravy toku bude pozostávať z nasledovných činností:

- Odstránenie drevín určené na likvidáciu pozdĺž toku (dotknuté stavebnými prácami) nachádzajúce sa v trvalom zábere, príp. dočasnom zábere pre realizáciu navrhovanej úpravy. Dreviny, ktoré zostanú zachované budú počas výstavby ochránené.
- Dočasné odstránenie jestvujúceho oplotenia (nachádzajúceho sa v obvode staveniska) dotknutého zemnými prácami.
- Zabezpečenie prístupu k stavenisku (k toku) pre realizáciu stavebných prác.

Po dobu výstavby sa neuvažuje so žiadnym využitím existujúcich objektov. Neuvažuje sa s obmedzenou premávkou na miestnej komunikácii pozdĺž toku.

Pre potreby centrálného zariadenia staveniska bude vyčlenená plocha medzi tokom a miestnou komunikáciou. Podružné zariadenia staveniska budú zriadené podľa potreby a po dohode budúceho dodávateľa a mestského úradu.

Zariadenie staveniska sa predpokladá zriadiť v minimálnom rozsahu nevyhnutnom pre umiestnenie kancelárie, sociálnych priestorov, skladovej plochy, plochy pre odstávku stavebných mechanizmov.

Dočasné objekty zariadenia staveniska (predpokladajú sa 1 ks UNIMO bunky) budú kapacitne zabezpečovať podmienky pre cca 5 pracovníkov. Uvedený počet vychádza z predpokladaného postupu a doby realizácie predmetnej stavby.

Neuvažuje sa s ohľadom na stiesnené pomery a postupné budovanie konštrukcie so skladovou plochou na prefabrikáty a debnenie mimo toku.

K navrhovanej ploche zariadenia staveniska, ktorá sa nachádza pri toku, je prístup priamo z miestnej komunikácie.

Zdravotnícke zabezpečenie bude formou lekárničiek na staveniskách, ďalšie ošetrovanie bude v zdrav. zariadení v okrese.

Na konci výstavby sa zariadenie staveniska zlikviduje a terén v rámci obvodu staveniska sa uvedie do pôvodného stavu.

Na stavenisku sa neuvažuje so zriadením medziskládky, materiál sa bude s ohľadom na malý rozsah priamo zabudovať.

Pre účely skládkovania nevhodných výkopových materiálov, vrátane sute sa uvažuje skládka vo vzdialenosti cca 15 km.

Dovoz kameňa pre zához a drenážny obsyp sa uvažuje z okolia vo vzdialenosti cca 30 km. Materiál na prísyp oporných múrov, sa uvažuje z výkopového materiálu. Dovoz prefabrikátov sa uvažuje vo vzdialenosti cca 20 km.

Posudzovanie stavebného zámeru:

Pozornosť bola orientovaná na miesta, ktoré by mohli byť potenciálne ovplyvnené samotnou stavbou v čase realizácie aj po jej ukončení vzhľadom na charakter zámeru a požadované výsledné funkcie.

Vplyvom výstavby nedôjde k výraznejšiemu narušeniu životného prostredia. Môže dôjsť k zvýšenej hlučnosti na bežnú úroveň pre stavebnú činnosť. Suchšie obdobie môže mať za následok zvýšenú prašnosť.

Vplyvy na širšie územie ako je samotná lokalita stavby sú nepravdepodobné.

IV.2. Údaje o výstupoch

Navrhovaná úprava bude prebiehať v blízkosti miestnej komunikácií v miestnej časti Čadca-Rieka, s ktorej bude hlavný vstup na stavenisko, s prepojením na štátnu cestu E75. Doprava potrebných mechanizmov a materiálu bude prebiehať po štátnej ceste a miestnych komunikáciách v súbehu s tokom. Prístup k toku je zabezpečený priamo z miestnej komunikácie, resp. čiastočne po pozemkoch v rámci dočasného záberu.

Návrh riešenia výstavby nepredpokladá zo záberom jestvujúcich komunikácií. Stavba nebude obmedzovať prístup pre vozidlá požiarnej ochrany, polície a odvozu odpadu.

Zaistenie likvidácie tuhých odpadov z výkopových a demolačných prác bude nasledovné:

- prebytočné nekontaminované zeminy (ktoré sa nepoužije na spätné zahumusovanie a spätný zásyp), z výkopu v rámci navrhovanej úpravy, sa odvezú na skládku do vzdialenosti cca 15 km
- nekontaminovaná suť a zlomky betónu sa odvezú rovnako na skládku do vzdialenosti cca 15 km
- železný odpad sa odvezie na skládku šrotu.

Vytvorený odpad bude pozostávať hlavne zo stavebnej sute (podmurovka oplotení, úprava vyústení a schodov, oporné múry), dreva (korene a haluze), železa (oplotenie) a výkopovej zeminy.

Na konci výstavby sa zariadenie staveniska zlikviduje a terén v rámci obvodu staveniska sa uvedie do pôvodného stavu.

Stavebné práce je potrebné realizovať pri nízkych vodných stavoch toku Rieka. Vzhľadom na uvedené sa očakáva, že stavba nebude mať v okolí toku po ukončení negatívny dopad.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyvom výstavby nedôjde k výraznejšiemu narušeniu životného prostredia. Môže dôjsť k zvýšenej hlučnosti na bežnú úroveň pre stavebnú činnosť. Suchšie obdobie môže mať za následok zvýšenú prašnosť.

Počas realizácie stavby bude treba zmierniť účinky, ktoré ovplyvňujú životné prostredie opatreniami na ochranu životného prostredia, ako sú:

- zabezpečiť ochranu vôd pre ropnými a inými látkami ich zachytávaním,
- manipuláciu s pohonnými látkami a mazadlami vykonávať zásadne podľa platných predpisov a noriem,
- na stavenisku vykonávať len najzákladnejšiu údržbu, príp. drobné opravy, vo vyhradenom priestore,
- zabezpečiť ochranu ovzdušia čistením pneumatík dopravných prostriedkov, použitím kontajnerov a ochranných plachiet pri doprave sypkých materiálov,
- v prípade suchých dní cestu kropiť a tým znižovať prašnosť,
- ochranu pred hlukom zaistiť vhodným návrhom strojov.

Pri realizácii úpravy toku sa jestvujúce dreviny zachovávajú v maximálnej možnej miere.

Čistota verejných priestranstiev bude zabezpečovaná dodávateľom v zmysle vyhl. č. 55/1984 Zb. a zákona č. 27/1984 Zb.

Odpady zo staveniska budú sústredované v pristavených kontajneroch resp. priamo na vozidlá dodávateľa.

Vzniknuté odpady a ich množstvá je stavebník povinný evidovať podľa druhov. Evidenciu a doklady o ich odvoze a zneškodnení predložiť pri kolaudácii stavby.

Pri búraní treba materiál, ktorý nie je použiteľný postupne odvážať na skládku k tomu určenú. Materiál, ktorý sa dá spotrebovať treba odvieŕať do zberných surovín.

Navrhnuté technické riešenie nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Stavebný zámer sa bude realizovať podľa stavebných technických noriem a predpisov o bezpečnosti práce. Prípadné riziká pri realizácii stavby, ktoré nepredpokladáme, bude riešiť dodávateľ stavby. Po ukončení výstavby navrhovaný stavebný zámer nepredstavuje žiadne zdravotné riziká.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Riešené územie nezasahuje, resp. sa v ňom nenachádza žiadne vyhlásené maloplošné ani veľkoplošné chránené územie, žiadne lokality sústavy NATURA 2000, ani chránené územie podľa medzinárodných dohovorov.

Vzhľadom na vzdialenosť lokality od chránených území sa nepredpokladajú negatívne vplyvy činnosti na chránené územia.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Počas výstavby sa predpokladá v priestore stavby hluk, prašnosť a lokálne znečistenie ovzdušia počas práce mechanizmov. Tento krátkodobý vplyv v priebehu výstavby by nemal mať výraznejší vplyv. Po realizácii stavba neovplyvní negatívne horninové prostredie, kvalitu pôdy, vody, ani iné zložky prírodného prostredia v krajine, naopak v lokalite zastabilizuje brehy a koryto toku, čím ich ochráni pred nadmernou vodnou eróziou s odnosom pôdy. Eliminujú sa tak škody na blízkej drevinovej vegetácii spôsobené vodnou eróziou.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Po ukončení stavebného zámeru „Čadca – úprava toku Rieka, II. etapa“ sa nepredpokladajú iné súvislosti, ktoré by mali negatívny vplyv na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Úprava toku zabezpečí zvýšenie kapacity upraveného úseku toku Rieka na Q_{50} , resp. Q_{100} . Navrhované riešenie umožní stabilitu svahu toku v úseku sanovaného zosuvu a stabilita svahov proti eróznej činnosti. Táto úprava pozostáva aj z realizácie ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu.

Navrhovaná úprava bude spĺňať požiadavky na zvýšenie kapacity koryta a eróznou ochranu svahov.

Po zvýšení prietokovej kapacity koryta, stabilizácii brehov a koryta toku sa eliminuje negatívne pôsobenie vodnej erózie (odnos pôdy, zahľbovanie koryta) počas zvýšených prietokov ako aj zabránenie záplav intravilánu mesta Čadca. Súčasne sa obmedzí priamy vplyv vodnej erózie na aktivovanie zosuvov a zabráni záplavám poľnohospodárskych a súkromných pozemkov a komunikácií v meste. Z tohto hľadiska sa životné prostredie obyvateľov obce skvalitní.

IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov spojených s realizáciou činnosti sú irelevantné, nakoľko sa neočakávajú. Prípadné havarijné stavy budú riešené ako bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

V prípade, že by sa činnosť nerealizovala, tzv. nulový variant, tak by v intraviláne mesta Čadca povodňové prietoky toku Rieka ohrozovali jestvujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami. Tok Rieka by aj naďalej svojou eróznou činnosťou spôsoboval nestabilitu svahov.

Pri výrazne zvýšených prietokoch je možné ohrozenie stavebných objektov, prípadne by mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia a životov obyvateľov.

Takýto stav je pre obyvateľov mesta nežiaduci a výraznou mierou by negatívne ovplyvnil životné prostredie v predmetnom území.

IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou

dokumentáciu

Mesto Čadca má spracovaný Územný plán mesta Čadca. V dokumente je kap. I) 2.5. Vodné toky a úprava odtokových pomerov, venovaná návrhom na riešenia problematiky úpravy odtokových pomerov.

Z dôvodu ochrany intravilánu mesta pred veľkými vodami boli na tokoch v katastrálnom území mesta Čadca realizovaných niekoľko úprav na toku Kysuca, Čierňanka, Bukovský potok, Rieka a Čadečanka.

Na toku Rieka bola úprava realizovaná na rkm 0,000 – 3,688 ako sústavná obojstranná vegetačno-kamenná úprava s 25 stupňami.

V Územnom pláne mesta sú uvedené ďalšie návrhy na úpravu tokov v k.ú. Čadca. ÚPN mesta Čadca rešpektuje zámery Vodohospodárskeho a Hydroekologického plánu povodia Kysuce, ktoré predstavujú zabezpečenie protipovodňovej ochrany na Kysuci zväčšením prietočného profilu koryta, hlavne formou ochranných hrádzí.

ÚPN mesta Čadca v rámci riešenia ochrany intravilánu mesta doporučuje riešiť aj odtokové pomery na ostatných tokoch v území z dôvodu spomalenia odtoku extrémnych zrážok a zvýšenie akumulácie vôd v území. Navrhované aktivity na úpravu odtokových pomerov sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby.

Kapitola j.) 4 v Územnom pláne mesta Čadca sa venuje ochrane pred povodňami. V riešenom území sú povodňami ohrozené územia pri rieke Kysuca v miestnej časti Horelica. Inundačné územie sa nachádza aj na území zrušených vodárenských zdrojov Čadca medzi železničnou traťou č. 128 a riekou Kysuca. Pri povodniach v rokoch 1996 a 1997 nebolo toto územie zaplavené. Úpravy Kysuce, Čierňanky a Rieky boli realizované na ochranu intravilánu mesta pred povodňami a v súvislosti s výstavbou ciest.

Kapacita upraveného koryta Kysuce v riešenom území je 540,0 - 545,0 m³ /s a Čierňanky je 210,0 a 260,0 m³ /s. Vzhľadom k zmeneným klimatickým podmienkam dochádza čoraz častejšie k extrémnym zrážkovým pomeroch. Realizovaná úprava korýt kapacitne nepostačuje na prevedenie prehodnotených prietokov Q₁₀₀ ročnej vody.

ÚPN mesta Čadca v rámci riešenia ochrany pred povodňami navrhuje:

- rešpektovať zámery Vodohospodárskeho plánu povodia Kysuce, zamerané na zvýšenie prietocnej kapacity koryta Kysuce a Čierňanky, hlavne formou ochranných hrádzi,

- doporučuje riešiť odbornou organizáciou odtokové pomery v povodiach drobných tokov (opatrenia na spomalenie odtoku, zvýšenie akumulácie vody pri odtoku extrémnych zrážok vyskytujúcich sa v súčasnom období), hlavne na tokoch pretekajúcich intravilánom mesta.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú výraznejšie ovplyvnené zložky životného prostredia, okrem výrubu minimálneho množstva drevín na brehu a v priestore vjazdu stavebných mechanizmov na stavbu. Výstavba nenaruší výraznejšie priestor vodného toku. Pri realizácii úpravy toku sa jestvujúce dreviny zachovajú v maximálnej možnej miere.

Počíta sa s tým, že po realizácii stavebného zámeru sa zamedzí pôsobeniu vodnej erózie, čím sa eliminuje poškodzovanie drevín na brehoch. Preto v zmysle platnej legislatívy **nie je potrebné ďalšie posudzovanie hodnotenej činnosti.**

Priame vplyvy:

- Odpady zo staveniska budú sústredované v pristavených kontajneroch resp. priamo na vozidlá dodávateľa.
- Vzniknuté odpady a ich množstvá je stavebník povinný evidovať podľa druhov. Evidenciu a doklady o ich odvoze a zneškodnení predložiť pri kolaudácii stavby.
- Pri búraní treba materiál, ktorý nie je použiteľný postupne odvážať na skládku k tomu určenú. Materiál, ktorý sa dá spotrebovať treba odvieŕť do zberných surovín.
- Pri realizácii ľavostranného oporného múru pod ochranou záporového paženia navrhnutého v zmysle požiadaviek spracovateľa sanácie zosuvu sa v najväčšej možnej miere využije trasovanie jestvujúceho koryta. Rozhodujúci vplyv na trasovanie úpravy a použité polomery oblúkoch bude mať stiesnený priestor vymedzujúci šírku úpravy.
- Oporné múry ako súčasť úpravy sú napojené na železobetónový U profil, ktorý je navrhnutý v úseku pozdĺž pravostranného zosuvu v dĺžke cca 28,6 m. V mieste zosuvu bude drenážny obsyp na výšku oporného múru (zhutnený zásyp). Vrch oporného múru je ukončený železobetónovou monolitickou rímsou hrúbky 0,25 m. Realizácia oporných múrov sa predpokladá po úsekoch max 5m. Zo strany zosuvu bude svah zabezpečený záporovým pažením, ktoré bude v mieste betónového roštu kotvené.

Navrhovaná úprava bude spĺňať požiadavky na zvýšenie kapacity koryta a eróziu ochranu svahov.

Návrh úpravy v max. možnej miere rešpektuje súčasné majetkové hranice, ako aj trasovanie inžinierskych sietí.

Záver: Plánovaná investícia po realizácii nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Podľa konfigurácie terénu, geodetického zamerania, predbežnej a záverečnej správy Čadca – havarijný zosuv, PD sanácia havarijného zosuvu Čadca, Rieka-I.etapa, hydrologických údajov, trasovania inžinierskych sietí a požiadaviek objednávateľa boli navrhnuté stavebné práce uvedené v kapitole technického riešenia (II.8).

Je to priestor, kde je jedine možné zrealizovať stavebný zámer. Stavba je navrhnutá tak, aby spĺňala požadované parametre.

Projektant navrhol umiestnenie stavby v jedinom možnom priestore, z tohto dôvodu je variantné riešenie bezpredmetné a nie je možné s ním uvažovať. Na základe uvedeného je zámer predložený ako jednovariantný, okrem nulového variantu, keby sa stavba nerealizovala.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ požiadal o povolenie predložiť zámer bez variantného riešenia v zmysle § 22, odst. 7, zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Na základe žiadosti bolo upustené od požiadavky vypracovať variantné riešenie navrhovanej činnosti – číslo rozhodnutia OÚ-CA-OSZP-2016/001482.2 zo dňa 05.02.2016. Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa zákona č.24/2006.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

K zámeru sú pripojené nasledovné prílohy:

Príloha č.1	Prehľadná situácia
Príloha č.2	Celková situácia stavby
Príloha č.3	Katastrálna mapa
Príloha č.4	Pozdĺžny profil toku
Príloha č.5	Vzorové priečne rezy
Príloha č.6	Fotodokumentácia
Príloha č.7	Okresný úrad Čadca, Odbor starostlivosti o životné prostredie, upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti zo dňa 5.2.2016

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

PRE VYPRACOVANIE ZÁMERU BOLI POUŽITÉ NASLEDOVNÉ MATERIÁLY:

- Územný plán mesta Čadca – Zmena a Doplnok č. 3 platný – 08/2012 (Ing. arch. Marián Pivarčí – autorizovaný architekt)
- Čadca – úprava toku Rieka, II. etapa, aktualizácia PD, DSP a RP, 02/2015 (Cabex s.r.o.)
- www.mestocadca.sk
- www.wikipedia.sk
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Dendrologický prieskum toku Rieka, k.ú. Čadca, 05/2008 (RNDr. Alena Benová)
- Michalko a kol.: Geobotanická mapa, SAV Bratislava, 1986
- Atlas krajiny Slovenska, MŽP SR, Esprit, spol. s.r.o., Banská Štiavnica, 2002
- Legislatívne predpisy a technické normy aktuálne pre predmetnú stavbu
 - Zákon č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
 - Zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
 - Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
 - Vyhláška MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov
 - Zákon č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov
 - Zákon č.17/1992 Z.z. o životnom prostredí
 - Zákon č.223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a dopĺňaní niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti

Pre potreby zámeru neboli vyžiadané žiadne vyjadrenia.

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Navrhovaná investícia bude financovaná z vlastných zdrojov investora.

VIII. MESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Bratislava

Dátum: marec 2016

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. Spracovatelia zámeru

Tria projekt s.r.o., Štefana Králik 16, 841 08 Bratislava

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov

.....
pečiatka spracovateľa zámeru

.....
podpis

.....
pečiatka oprávneného zástupcu

.....
podpis